

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet“ hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:
egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora 50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6–8 oldalon vasárnap A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A vármegye érdeke.

Székelyudvarhely, febr 12.

Udvarhelymegyének mult év áprilisában tartott alispánválasztását a közigazgatási bíróság megerősítette. Elvetette a választás ellen irányuló panaszokat, s a megye többségének szavazatához megadta azt az erkölcsi súlyt, ami azon szavazatok akaratát föltétlenné tette és végleges érvényűvé. Megszűnt ezzel az a nagy bizonytalanság, mely közel egy év óta lebegett az alispáni szék fölött. Kiküszöbölődött egy nagy oka annak a nyugtalanságnak és titkos feszültségnek, mely a választás után ránehedett megyénk közéletére. És bármelyik táborban is voltunk a választás ideje előtt, most a közigazgatási bíróság döntése után mindoyáján megnyugvással föllélekzelhetünk. Mert nem kell újabb port kavarnunk a megye első széke körül; nem kell újabb viaskodásba és csatározásba kezdenünk; s nem kell újabb rázkódásokat megélnünk fölszított keserőségek és személyes éli pártvillongások tombolása miatt.

De a régi átkok bizonyosan ismét ránk zudultak volna, ha a közigazgatási bíróság más-képpen dönt, mint ahogyan döntött. Nekünk pedig éppen elég volt a régi átkokból. Eléggé megrongált minket az egymásra való sok haragoskodás, s eléggé vérszegénnyé tett az egymás vérében való gázolás. Tekintélyek jártak le, kik nekünk értékesek voltak, — s nem tudott helyettük új támadni. Összekapcsoló erők hullottak széjjel, s nem tudott helyettük új erő kinőni a mi áldatlan viszonyainkból. Jóakaratu és magas eszméjű törekvések bevégzetlenül és szárnyaszegetten buktak alá, s a helyes emberitéletre képtelen és kicsinyeskedő daczolások teremő közszellemet nem tudtak létesíteni. Így kerültünk oda, hogy Udvarhelymegye tartalom-ban és sulyban az ország utolsó megyéi közé került, honnan a szava se hangzik; hová az ország gondja és figyelme csak olyan ritkán fordul oda, mint a napsütés a börtön rácsa mögé.

Ennél hátrább esnünk már csakugyan nem szabad, hanem ki kell erősödnünk elhagyatott és visszafejlődött helyzetünkből. Közös akarat és összetartó erőfeszítés kell hozzá. Olyan fejlődés közös vágya szükséges, mely aszembenálló személyes törekvéseket elpihentesse; minden ember értékét megbecsülje; s minden ember közös jóra való készségét felhasználja és egymáshoz ölelje. Szóval tehát egymást megértő, kicsinyeskedéseken tulemelkedő, tárgyilagos magaslatokon álló és személyeskedést kerülő új közszellem kell miközénk, mert hanem végleg elcsenevészedünk. És akkor hiába lesz köztünk egy-egy megnőtt ember, egy-egy kiemelkedő magántekintély, mert a törpék közt lézengő óriás helyzete: szomorú magának az óriásnak, félelmetes a törpéknek, s olyan nevetséges annak, aki távolról néz ide.

Új közszellem kell nekünk, mely egyete-

mesen fejlesszen mindnyájunkat. Rámutatunk erre a nagy szükségünkre a közélet figyelésének átértett köteletségével. Rámutatunk most, mikor a megyei közélet hivatalos vezetésének, az alispáni szék betöltésének kérdése végleg eldőlt. Forduló ponthoz értünk ezzel, hol a megnyugvás és közös egyetértés kialakulása már nem a Sebesi János alispán személyes érdeke, hanem a vármegye fontos közérdeke.

A fordulóponton állva, egyelőre ugyan megnyugvást érzünk, de ez csak az újabb választási izgalmak és ezzel járó rázkódások elmaradásának szól, tehát negatív tartalmú és ideiglenes jellegű. A pozitív tartalmú és végleges megnyugvás csak akkor állhat be minden részen, ha a forduló ponttól való további haladásunk az egyetértésnek és közös nagyirányok ápolásának útján törekszik előre. Ha a fordulópontból nem szétfutó és széthuzó irányok ágaznak ki sokfelé, hanem egy közszellem ereje viszi az egész megyét egyfelé: a megye tekintélyének és megbecsülésének kivívására. Ha nem keressük, ami elválaszt; ha nem erőltetünk olyasmit, ami egymástól elkedvetlenít; ha apró tüszurásokkal nem izgatjuk egymást a megátalkodott gyűlölködésre, — hanem mindezek helyett arra törekszünk, hogy az elpihent, a visszafojtott, a félreértett közéleti célokat és érzéseket egyesítsük az egymás lelkéből.

Nem voltunk az új alispán hivei, mikor ő az alispáni székért való küzdelmét folytatta. Nem volt előttünk rokonszenves ez a küzdelem, mert akkora rázkódásokkal járt, amittől a megye közéletének békés fejlődését féltünk kellett. És ezt a félelmünket nem ellensúlyozhatta az alispán személyes kvalitásaiban való bizalom, mert e személyes kvalitásokat eladdig nem láthattuk érvényesülő, alkotó erőkként. Az ő fiatalos önbizalma pedig nekünk még nem lehetett elegendő alap, hogy csupán ebben az önbizalomban a közélet hivatalos vezetésére való érdemességét is érezzünk.

Az idő azonban mult, s most az idők mulása után be kell látnunk, hogy amire ő törekedett, az sikerült. És ha e sikerért még nem is mondjuk azt a taktikusok könnyűvérségével, hogy neki igaza volt, de megállapítjuk azt a száraz tény, hogy közéleti vezető erővé küzdötte magát. Hatalomhoz és a megye közvéleménye támogatásához jutott, s hatalma és a közvélemény irányítására való hatása számot tevő, nagy sulyu és tekintélyes. Ezzel a hatalommal és hatással pedig óriási feladatokat lehet végezni, a közéletet gyönyörű magaslatokra lehet emelni, s a megyét mostani ziláltságaiból remekül ki lehet ragadni. Hogy így legyen, hogy erre törekedjék az új alispán, az a mi kívánatunk. Törekedjék olyan nagy energiával,

amelyennel az alispáni székhez juthatott, s ha ez a további küzdelme is a megye közös szellemének megteremtésére, az egyetértés magasba törő irányainak kiképződésére vezet, akkor ezért a további sikerért mi leszünk az elsők, akik legőszintebben igazat adunk neki.

Ez a mi várákozásunk az új alispán iránt, mikor azon a fordulóponton állunk, hogy immár az alispáni széket végleg betöltve érezhetjük. A megye nyugalmának és békés fejlődésének nagy közérdeke kötelez erre a jó várázásra, amiben van valami a hívésből is, de semmiesetre sem a duzzogás tartózkodása. Semmiesetre sem olyan várákozás, ami csak passzivitással kíséri egy élünkre állított embernek olyan törekvéseit is, ami a közös erő nekibuzdulását s a közös rokonszeny biztatását megérdemlené. Ami várákozásunkban van sok sarkaló, van sok utbaigazító, óvaintó és jó tanácsadásra törekvő készség, csakhogy haladhassunk előre.

És ez a tanácsadó készségünk szól mindenfelé. A közéletet nem lehet és nem szabad annyira elsekélyesítenünk, hogy személyeknek kedvezzünk és személyek ellen harcoljunk, s ezzel tartunk össze külön-külön apró táborokat. Pártok csak elvi alapokon képződhetnek úgy, hogy a közélet fejlesztésére haszanak.

Mi e közszellem kialakulását pedig égető szükségnek mondottuk, s aki a dolgok mélyébe lát, bizonyára igazat is ad nekünk. A táborok maradhatnak egymással szemben, de mindketten arra az egymást meghódító közszellemre kell, hogy törekedjenek. Lehet megyei ellenzék; jó is ha van. De ne legyen ez az ellenzék a személyi ellenszenyek forrásából táplálkozó ellenség, hanem az elvi magaslatokról bíráló és a bírált erőket odavonzó jóbarát. Ne az legyen az ellenzékieskedés vezérelve, hogy egymást tiporjuk és megszegyenítsük; hanem legyen vezérelve a nemes versengésnek az az egymást biztató hevülete, hogy ki akar jobbat a megye közléte számára. Ilyen közszellem kell nekünk, s akkor élni fogunk és gyarapodni; visszazerezzük elveszett sulyunkat és tartalmunkat, s tekintélyben és becsületben visszajutunk ahhoz a jelentőséghez, mely ezt a megyét a Székelyföld anyavármegyéjévé tette.

A megyei közélet vezetésének kérdése eldőlvén, mi felmutatjuk ezt a távlatot, ezt az eszményt mindenfelé a küdő feleknek. Megnyugovással várjuk, hogy mindenfelől föléreznek ezért az eszményért, s a megye elhatározó akarrattal fordul fejlődésének egyetlen irányára felé. Ugy legyen.

BELFÖLD.

Tiszteletbeli kinevezések megszüntetése. A belügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi vármegye főispánjához, hogy egy újabb előfordult eset alkalmából szükségesnek látja a figyelmet arra felhívni, hogy a vármegyei segéd és kezelői állásokra tiszteletbeli kinevezések az 1886: XXI. t. c. helyes értelmezése szerint nem eszközölhetők. Felkéri ennél fogva valamennyi vármegye főispánját, hogy jövőben a segéd- és kezelői állásoknál a tiszteletbeli kinevezéseket mellőzzék.

Uj tanítási terv a népiskolákban. A közoktatási miniszteriumban új tanítási tervet dolgoztak ki elemi népiskolák számára s az erre vonatkozólag kiadott utasítást a kir. tanfelügyelők útján most küldötték le az egyes tantestületekhez. Az új tanítási utasítás legfontosabb intézkedései közé tartozik, hogy külön-külön tanterv megállapítását rendeli el a népiskolák egyes osztályai számára s ennek megállapítását azokra bízta.

KRÓNIKÁS JEGYZETEK.

Székelyudvarhely febr. 13.

Várákosok napjai.

A politika ügyének kombinálói előtt derűsebbnek és biztatóbbnak látszik a közel jövő. Biztosabb számításokkal rajzolhatják ki a függő kérdések sorsát, s köztük a bankügy hovatallót. Egyik lényeges könnyebbülés amiatt állott elő, hogy az osztrákok verekedő parlamentjét szétküldötték, s Bécsben új kormány alakult, mely parlament nélkül is kész az osztrák sógor ügyebajainak a végzésére. Ennél fogva idehaza úgy reménykednek, hogy könnyebb lesz az egymagában intézkedő ausztriai kormány egynehány tagját a magyar álláspont méltánylására rábírní, mint a szomszéd parlamentnek ráncsarkodó egész tömegét a jobbik esze használatára készíteni.

Másik könnyebbülést abban látják a hazai kombinálók, hogy az Osztrák-Magyar-Bank struktúrájában is ráncs nézve kedvező változás fog beállani. Az eddigi főkormányzó osztrák pénzügyminiszter ett, s helyébe a főkormányzói székbe magyar embernek kell kerülnie, még pedig egész bizonyosan Popovics Sándor pénzügyi államtitkárnak. És Popovics már annak a bank formulának a hangulatával megy a közös bank legfőbb helyére, amelyik formulát idehaza Wekerlével kidolgozott, s amelyik a magyar álláspontnak is kedvező utat nyit és az eddigi álláspontokból is csak kitérőt létesít, de nem csinál zavargó ellentétet.

A formulának csak ez a ködös körvonala ismeretes, de hát jobb ma egy sovány formula, mint holnap a határozott önállóság. Ennek a formulának az elérése is sok küzködésbe is kerül, mert a korona óvatossága tartózkodik a bankügy radikális szétszakításától. A közvetítő bankformához is csak úgy járulhat hozzá a legfelsőbb rokonszenv, ha idehaza már zavar nélkül megszavazták az ujonczokat. Nohát erre van remény, s éppen ebben látják a harmadik nagy okot, mely a bankkérdés megoldásának könnyebbülésére vezet.

Kossuth Ferencz jövő hétre tervezi a királyhoz való utazását, mely alkalommal beszámolhatna az ujonczok megszavazásáról. Ennek ellenértékéül pedig az uralkodó megadná a döntő szót, mely a magyar álláspont melletti kedvezéssel érvényesítené a maga sulyát. Szóval elérhetnők, hogy végrevalahára nekünk is legyen valami kicsi igazunk Bécsnek büszke városában. Ez is valami, s idehaza az eddigi feszültséget az erre való boldog várákoszás derüje kezdi fölvaltani.

... Székelyországban pedig gondolkozhatunk rajta, hogy a politikában mégis csak több a keuterfalazás, mint a székely ember szavajárásában.

*

Öregség és betegség.

A közelmúlt napok tanácsalansága, visszafojtott türelmetlensége, meg apró szinpadai zajongásai között a magyar politika levegőjén végig rezgett egy sulyos intelem. Mi udvarhelyiek legjobban tudjuk, hogy Ugron Gábornak mennyi őszerejű esze és egyéb képessége van; hát ennek a sok tehetségnek jövőt érző, s jelent áttekinteni tudó látnoksága nyilatkozott meg abban a sulyos intelemben. Nem százfelé

kell huzni és apró kottériák hiúsága s féltékenykedése szerint intézni az ország sorsát, — így szólt az az intés. Az országnak szervezkednie kell egy hatalmas irányban, mert: „a király nagyon öreg, s Kossuth Ferencz sokat betegeskedik.“

Tömör okfejtés ez, s megragadja nemcsak a gondolkodást, de a sejtelmeket is. Mint a borulatba a villám ijedelme, úgy hasit bele hirtelen a mi kapkodásunk és iránytalanságunk homályába is ama néhány szó ereje. Kérdőjel is, felkiáltójel is. Buzdítás is, de lemondás is.

Ime ez az ország a politika, s a felfelé való küzdés hányódásaiban már minden értékes tehetségét elhasználtta tette. Lejárt emberek sokasága kényszeredett örökös némaságra, hol a közéletnek semmi hasznára nem lehet. Még ezelőtt pár évvel mély belátású államférfiak diadalától zengett minden berek; ma mindazok csak kifacsart citromok. Csak amolyan Kristófi féle alakok nyüglődése tud visszhangzani a multból, de az igazi magyar közszellem lebuktatott vezéralakjai büszkébbek annál, semhogy elvonultságukból kilépjenek és többé észrevételessék magukat. A vezéralakokból az utolsó küldeményét adta oda a nemzet most, a nemzeti kormány megalakításakor. És a nemzet vágyait ebben az utolsó csapatban Kossuth Ferencz tudja legrokonszenvesebb modorral és kiegyenlítő hatással odavinni az uralkodó elé.

A detronizáló Kossuth fia, s az alkotmánytörő fiatal császárból átalakult alkotmányos király kezdi megérteni egymást. A magyar nemzet kormányzására hivatott utolsó csapat megszerezte és elérte ezt a nagy jelentőségét. Dehát az a megértés még csak az a kezdetek kezdete; s vajjon ez is csak meddig tarthat? Hiszen a király már nagyon öreg, s Kossuth Ferencz sokat betegeskedik... Ha az öregség és betegség meghozza a maga szomorú végzetét, mi lesz akkor? Az utolsó kormányzó csapat után ki fog következni, s ha mégis fog következni a nemzet vágya szerint való új csoport, hát azt ki fogja megérteni a trón magaslatában?...

Megdöbentő kérdőjel árnyéka mered felénk ebben a jövőndő kutatásban. És ami megdöbentés van benne, ugyanaz a lelkierő az életösztön rivalló hangjával kiált fel és buzdít, hogy meredélyek szélén állunk, s kezdjük meg már most, egyetértő akarattal a meredélyek áthidalását. A következő pillanat talán már késő lesz erre a munkára, mert az öregség és betegség örlése könnyen ledöntheti azt a két munkavezetőt, aki a meredélyek innesső és tulsó szélén legbiztosabban megerősíthetné az áthidaló gerendákat.

Csak... csak ezeket a gerendákat tudná kifaragui a nemzet őszinte és erős akarata. De ott van a hiba, hogy akik ez akaratot képviselhetnék, azok a képviselőseget a kényelem pályájának veszik. Akik ez akaratnak irányt adni hivatvák, azok hivatásukat mellővegető és kérkedő hiúságokban pazarolják. A kényelem pedig az örökség vágya, s a hiúság egy gyógyithatatlan betegség. És így van az, hogy az örökség és betegség gyötrődéseivel nemcsak a király és Kossuth Ferencz testi szervezetének kell küzködni, de tele van azzal a kórral a magyar közélet szellemének minden porcikája.

Ki üzi ki belőlünk ezt a kórosságot, ki merit meg az őshagyományok örökifjúságot adó Léthevizében? A magunk lelkiösmerete! És e lelkiösmeret ébredésének első hangja volt az Ugron Gábor sulyos intelve...

*

Székelyek rágalmozása.

A képviselőház elnöke, Justh Gyula a közelmúltban olyas jelszót hangoztatott, hogy a nemzetiségekkel ki kell békülni, nyelvi és kulturális külön fejlődésüket teljesen az ő szabadjukra kell hagyni, s így belevonni őket a velünk való barátságba. A békesség nyomatékául Justh Gyula még a nemzetiségi megyék kormányzását is nemzetiségi emberekre bizná.

Ez utóbbi hajlandóság ellen sok helyről felhangzott a tiltakozás. A magyar közvéleményben kiformalódott hirtelen az az erőteljes ellenetés, hogy a nemzetiségek megbízhatatlansága egyáltalán nem fog megjavulni az aféle kínálva-kínált kedvezésekkel. Legyen igazi magyar állampolgár minden nemzetiségi ember, s akkor ez uton részesülhet az állampolgárság minden előnyében. Ámde külön kedvezéseket itt ne kívánjon senki azon okból, mert ohlának vagy egyéb nyelvűnek teremtette az Isten.

Ez ellenetésre mult héten az ugynevezett „mérsékelt románok“ egyik vezérembere, Babes

Emil tett olyan észrevételt, ami minket, székelyeket érzékenyen érdekelhet. Olyasmit mondott, hogy nem az oláh a megbízhatatlan nemzetiségi elem, hanem a székely volt az, mikor tova az 1600 ik esztendő körül Mihály vajdát Erdély trónjára segítette. Tehát a mérsékelt románok szerint Dákórománia rajongói: igaz magyar állampolgárok; de a székelyektől lehet félni, hogy majd ők csinálják meg Dákóromániát.

Babes Emil utóvégre tudós és a magyar közélet előtt rokonszenves férfi. Éppen azért ez a gyanúsítása a maga érdeme szerint nem válhatik nevetségessé, hanem inkább figyelmet ébreszt. Pedig ez a gyanúsítás a történelemnek olyan félreismerésből fakadt és olyan falsifikátum, aminél különbet a legléghabb nemzetiségi agitátor sem termelhet.

Igaz, hogy Mihály vajdát a székelyek segítették. Csak az a kérdés, hogy a pánrománizmus érdekében támadt-e a székelyek segítése? Nem abból, hanem Erdélyország őszalkotmányának s jó kormányzatának az érdekében. És ugy segítették Mihály vajdát, mint Erdélyország egyik főbb alattvalóját, ki hűbéres viszonyban volt hozzánk fűzve, s nem idegenként állott a mi határainkon kívül. Azt hitték a székelyek, hogy ez a hűbéres vajda a maga személyes kiválóságainál fogva alkalmas lesz új és boldog állapotokat teremteni a Báthoriak kegyetlenkedése helyébe. Hiszen akkoriban a fejedelmek, a németek, a hajduk, a törökök dulakodása odapuszította Erdély tájait, hogy az emberek egyéb táplálék híján emberhust is ettek. És odafejlődtek az állapotok, hogy a székelyek ősi szabadságát eltiporták, s őket a soha nem kóstolt jobbágyaság igájába kényszerítették.

Tehát ez ősi szabadság visszavivásáért, s rendezett állapotok teremtéséért hívták és segítették a székelyek Mihály vajdát. Pánrománizmus akkor még nem volt. Az erdélyi oláhság — Moldován Gergely oláh tudós szerint is — kívül állott még akkor a polgárosodás minden kétségén és készütségén. A székelyeknek tehát gondolatukban sem lehetett, hogy itt egy idegen és állambontó nemzetiségi ésmét segítenek Mihály vajdában.

És a történelem tanuságot tesz róla, hogy Mihály vajdának nem is voltak nemzetiségi törekvései, mint később Básta Györgynek, ki Erdélyben a németeket telepítéssel, bányajogokkal, szabad iparral, adómentességgel és önkormányzati hatalom nyújtásával favorizálta. Mihály vajda csak személyes uralomra, s hatalmi terjeszkedésekre törekedett. De amikor így a kegyetlenkedő elődök útjára tért, s nem Erdélyország közjává munkálta, hát ki segítette rá az erdélyi nemességet, ővajdaságát innen kiebrudalják? Ugyanazon székelyek, akik őt ide besegítették. És ezt a történelmi tényt elfeledte Babes ur a maga gyanúsítása mellől, s azért az a gyanúsítás rut, nagyon rut hazugság.

Mi rá is hagyjuk az ország bö'cseire, hogy ők itéljék meg a nemzetiségek megbízhatóságát. De annyit mégis megjegyzünk, hogy aki a nemzetiségek közül történelmi falsifikátumokból építi föl a maga „mérsékelt“ irányát, az rosszabb a ráncs hangosan haragvónál. És bizony bizony sokkal megbízhatatlanabb elem egy nemzeti állam szervezetében, mint a székelyek voltak Erdélyország siralmas züllése idejében.

Babes ur, jó éjszakát!...

Az iparosok bajairól.

Székelyudvarhely, febr. 12.

Ha komoly megfigyeléssel széttekintünk hazánkban arra a meggyőződésre jutunk, hogy a társadalom egyik osztályának sem olyan nehéz a megélhetési viszonyai, mint az iparos osztályé. Általános ugyan a panasz, az elégtelenség, a türhetetlenné vált állapotok a társadalom mindea rétegében, a mának nehéz küzdelmei, a holnap sorvasztó gondjai alatt roskadozik mindenik, de lázas izgatottsággal siet mindenik minden tért, minden kínálózó alkalmat fölhasználni annak könnyebbítésére, s küzdelmökkel kisebb nagyobb sikert érnek is el; csak az iparos osztály az, a mely hideg közönyösséggel viselkedik saját érdekei iránt, s tétlenül várja bizonytalan jövőjét.

Mindig csak várt, mindig csak remélt.

Évtizedek repültek el fölöttünk, melyek mindannyi megtört reményeink, keserű csalódásaink romhalmazát hagyták maguk után, s mi mind nnyiszor új vágyakkal, új reményekkel léptük át az új mesgyét, képzeletünk egy jobb, egy boldogabb jövőhöz vezető utat tártak föl előttünk; mely mögött azon-

ban ott állott mindig egy ijesztő rém, a széttagoltság s a közöny kísérteties réme, mely arra intett, hogy a míg ő fölcsinén van, hiába minden reménykedés, hasztalan minden külső, s még felső beavatkozás is, a küzdelmet siker nem követi, rendeltetési célunkhoz nem juthatunk.

Épen ezért foglalkozunk egy kissé komolyan a magunk bajával, egy rövid pillantással vizsgáljuk meg a multat, vizsgáljuk meg helyzetünket és körülményeinket; s azokból okulva törekedünk jövőnk megalapítására.

Minden államnak gerincoszlopa és éltető ereje a fejlett virágzó ipar és a jólétben erős iparos osztály. A nyugati államokat is nem a hódító fegyverek győzelmei, hanem az ipar, kereskedelem és művészet fejlődése tette nagygyá és hatalmassá. Ott kormány és társadalom hathatós támogatásban részesítették, hogy nem csak gyors léptekkel, hanem hatalmas ugrásokkal hatolhassanak a tökéletesség magaslatára, s a világversenyében hódító erővel birjon; míg nálunk a mesterségesen előidézett akadályok, a visszavonás, a kijegecsesedett ellentétek, a maradiság lethargiájába sodortak; s más kultur államok sorából leszorítottunk; vagy legalább is egy századdal hátrább maradtunk.

Pedig ha vissza pillantunk a multba, s bármily röviden is megvizsgáljuk a történelmet, látni fogjuk, hogy az iparos osztálynak történelmi nevezetességgel bíró fényes multja van. Nemzeti és állami életünk kialakulásában és fejlődésében, gazdasági és politikai függetlenségének kivívásában és megtartásában mily nagy és magasztos szerepe volt. Az ipar és művészet terén is tehetségének és szorgalmának fényes tanujelét adta, fejlett iparával más kultur államokkal nem csak versenyezhetett, hanem világforgalmi jelentőséget szerzett magának; egészen 1526-ig. Ekkor balsorsunk Mohács gyászos mezein a netovább határvonalát meghuzta; s az osztrák jármat a nyakunkba akasztotta.

Ezután bekövetkezett a szomorú korszak, az elenyésztetés korszaka.

Az osztrák alattomos fondorlataival minden alkalmat fölhasznált arra, hogy a fénykorát élő magyar ipar és kereskedelem föltartóztassék és elnyomassék, s nem csak a világforgalomból, hanem még a helyi piaczokról is teljesen leszorítottassék; itt látta elérhetőnek és megvalósíthatónak azon törekvését, hogy „Magyarországot előbb koldussá s azután rabbá” tegye. S hogy ez az alattomos aknamunka századokra elhuzódott, s a várt sikert még sem érheték el, ezt legnagyobb részben az iparos osztály erős egyesületi szervezetének, czéhális rendszernek tudható föl, mert dicső emlékü királyaink és fejedelmek, az iparosok érdemei folytán, testületüket olyan jogokkal és kiváltságokkal ruházták föl, melyek az elnyomatás, a hatalmi tulkapások ellen nagyban védelmeztek.

A 40-es évek nevezetes eseményei után is ezen mesterségesen előidézett nemzetsorvasztó műve tovább folytatott, megnyitott minden tér a külföld, de különösen az osztrák tartományokból beözönlő iparcikkék elárasszák hazánkat, melyek olcsóságuknál fogva leszorítsanak minden térről, a pangás, az elszegényedés örvényébe jutva Ausztria provinciájává sülyesztessünk.

A 67-iki kiegyezés sem hozott nemzetgazdasági életünkre jobb jövőt, hitel és pénzügyeink rendezése Bécs markai közt hagyatott, s mint ez előtt, ugy ezután is fejlődésünkben föltartóztattunk, érdekeink mindig és minden alkalommal az osztrák érdekeknek lett kiszolgáltatva. A kik állásuknál fogva kötelesek lettek volna védelmükre kelni, azok sem sokat törődtek velünk, tág lelkiismeretük előtt az idegen érdekek tolódtak előtérbe, nem törődtek azzal, hogy más államokban a fejlődés villámgyorsasággal haladt, szabadszárnyakat öltve föltartóztathatatlán röpülte át egész nyugat Európát, elsöpört maga elől minden akadályt, új szellemmel, új alkotásokkal nyitott magának tért mindenütt. S mivel a czéhális rendszer intézkedései is a szabadfejlődés akadályaiul bizonyultak, e fejlődés korában elvesztvén létjogosultságát, annak keretében többé védelmet nem találhattunk; szervezkedésre pedig időnk sem levén, szétforgácsolva, elhagyatva kormány és társadalomtól; kellő forgalmi töke és szakértelem hiányával állottunk az áramlat között; s ennek folytán a közelszegényülés ütötte föl tanyáját.

Az azutáni kormányaink sem sokat törődtek velünk, sokkal több gondot fordítottak hatalmi állásuk föntartására, mint bajaink és helyzetünk javítására. A közérdek egyes érdekeknek lett kiszolgál-

tatva. Az ipari érdekek helyett az önérdék és párt politikai érdekek léptek előtérbe, az önzés, a haszonlesés vagy hatalomra jutás vezérelte a nagy többséget, a közügy terén küzdő férfaink száma csak elenyésző volt, miért nagyon kevés győzelmet értek el. Egyes klikek, érdekcsoportok uralták a helyzetet, megtanítottak, vagy jobban mondva rászoktattak az egymás iránti bizalmatlanságra és gyűlöletre, melyből kifolyólag kialakultak a társadalmi válságok, osztály és kaszt különbségek, melyek osztályt osztálytól, polgárt polgártól megkülömböztettek, anynyira, hogy az egy osztályba, egy szakba tartozó iparosok között is a kedvezőbb anyagi viszonyok közt levő lenézte, megvetette a szegényebb sorban levőt, s szégyelte vele egy társaságban megjelenni.

Ezen bomhosodott századokra vissza eső események kiölték az iparos osztályból az önbizalom, önbecsülés érzetét, fásult közönnyel viselkedünk még a saját érdekeink iránt is, annak megvédésére, jövőnk megalapozására vajmi keveset gondolunk: „resignálva, tétlenül, fásultan várjuk a rossz jelenlét még rosszabb jövőnkét”.

Rájk József, iparos.

HIREK.

Székelyudvarhely, febr. 14.

Dr. Bodolla Gábor.

Udvarhelyvármegye közélete egy kitünő tehetségű tagja kivált az élők sorából. Nehezen esik leírni, hogy Bodolla Gábor dr., a székelyudvarhelyi kir. törvényszék elnöke, folyó hó 9-ikén reggel meghalt.

Meghatottság járja át lelkünk mélységeit, midőn az emberi sors ome végzetes fordulatát, gyenge létünk törekenységét látjuk. Munkabírásban, kedélyben, rugékonyságban fiatal embert rabolt el tőlünk egy rövid, de végzetes betegség.

Bodolla Gábor 1853-ban született. 1901-ben, tehát nyolcz évvel ezelőtt került a székelyudvarhelyi kir. törvényszék élére. És ez idő nagyon elegendő volt, hogy a megye társadalma nagyrabecsülni megtanulja Bodolla Gábort.

Világos fejű, széles készültsgű, erős itéletű ember volt. Szomorú elvek szerint igazította az életét s puritánsága legendaszerű volt. Mélységes megilletődéssel fogadta társadalmunk minden egyes tagja a hirt, mert ugyis mint magánember, ugyis mint az igazságszolgáltatás munkás hive, közel állott a szivükhöz. Sok ismerőjének szeretetét viszi magával a sirba, mi humánusan érző szivének, határtalan előzékenységének a bizonyossága.

Munkakészsége, erős szervezete reményt nyújtottak, hogy hosszú időn keresztül láthatjuk őt tevékenységében, szeretetben és a sikeres munkásság boldogító öntudatában. Az első remény, melynek nem felelt meg, az első ígéret, melyet nem váltott be, az első, de nagyon keserű csalódás, melyet okoznia kellett... Betört a mulandóság szörnyű követe a legszébb, a legvonzóbb családi életbe és szét dulta kegyetlenül. A halál mindig szörnyűsége, de a mikor látjuk, hogy ott gázol, a hol minden lépésre jót és nemeset zuz össze, mikor látjuk, hogy ott vágja szét egy élet kötelékét, a hol ez a kötelék áldást jelentett, százsorosán érezzük és panaszoljuk borzalmát...

Alig két héttel korábban lett beteg. A orvosok bélcसारodást konstatáltak, melynek nem volt orvossága és amely tiz nap alatt kiöltötte az életerős fiatal embert. Szerdán, 10-ikén, délelőtt szállították Marosvásárhelyre, hol a családi sirboltba, nagy nevű édes apja, Bodolla Sámuel volt református püspök mellé, 11-ikén délelőtt *Kenessey Béla* református püspök imája után helyezték örök nyugalomra.

Halála őszinte részvétet keltett mindenfelé és ez a részvét abban találja magyarázatát, hogy Bodolla Gábornak csak tisztelői, barátai voltak. Emlékének fájdalommal adózunk valameunyen, mert jeles embert, érdemes embert, kiváló erőt, jó hazafit, derék családapát veszít benne közéletünk s tiszta lelkű önzetlen barátot gyászol kidöltén mindenki, a ki kiválóságát ismerte, szivéhez közel állott s puritán erkölcsét érezte és szerette...

Haláláról neje született *Fekete Annuska*, *Fekete Gábor* táblai elnök és felesége *Balogh Anna* leánya a maga, fia Gáborka és a rokonság nevében, — a kir. törvényszék és a református kollegium előljárósága — melynek gondnoka volt — adtak ki gyászjelentéseket.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter *Sylvester Andor* törvsz. joggyakornokot a székelykereszturi kir. járásbíróhoz jegyzővé nevezte ki. — A pénzügyminiszter *Ferenczy Ferencz* udvarhelyi, *Szabó Dénes* okládi járási számvevőket, számellenőröket, számvizsgálókká nevezte ki.

Protestáns estély. A székelyudvarhelyi református egyházközség ma vasárnap, délután 5 órakor a ref. kollegium tornacsarnokában tartja ötödik felolvasó estélyét, melyre a rendezők a következő érdekes műsort állították össze. 1. Gyülekezet éneke: XLII. Solt. 1. vers. 2. Vonós duett, előadók: *Keresztes Károly* és *Schmidt Károly* VIII. o. tanulók. 3. Szaval: *Gönczi Gábor* joghallgató. 4. Jézus személyiségéről szabadelőadást tart: *Vajda Ferencz* esperes. 5. Hegedűl: *Barcsay Béla* joghallgató. 6. Szaval: *Pálffy Aladár* né. 7. Ének zenekisérettel: *Lazarvi Sándor* V. g. o. t. 8. Zárszó. 9. Gyülekezet éneke. Áld meg Ur Isten. Ezen estélyre a belépés ingyenes, kegyes adományok a temető-kerti szegények részére szívesen fogadtatnak. Az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Ezen estélyt *Dollny Róbertné* és *Bartha Iluska* rendezik.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága 10-ikén tartotta febr. havi ülést *Ugron Ákos* főispán elnökletével. Tárgysorozat rendén elsőnek *Sebesi János* alispán tette meg jelentését. Eszerint alispáni iktatóra 727 ügydarabb érkezett, melyből 514 nyert elintéztet. Egy évre érvényes utlevelet 284-et adtak ki. — *Barabás András* árvaszéki elnök jelentéséből kitűnt, hogy az iktatóra érkezett 342 ügydarabból 75-öt intéztek el. A gyámoltak száma a hó végével 12459 volt. Dr. *Lengyel József* m. főorvos jelenti, hogy a közegészségügy kedvező volt. Hevenyfertőző beteg 23 volt a megye területén. A közkórházban 224 beteget ápoltak, kik közül 15 hasihagymázban volt. Ebből 3 helybeli, 5 közeli községbeli és 7 Zsigmond-telepi volt. — A tanfelügyelő és kir. ügyész jelentései után *Szobotka Rezső* műszaki tanácsos terjesztette elő jelentését, mely ugy az állami, mint törvényhatósági utakat jóállapotban levőknek jelzi. A pénzügyigazgató jelenti, hogy egyenes adóban 35849 kor., hadmentességi díjban 468 kor., bélyegdíj és jöggilletékben 12219 kor., fogyasztási italadóban 57110 kor., dohány jövedékben 480711 kor. folyt be. Vagyis a székely újra 15907 korrall többet ivott meg, és 5792 korrall többet füstölt el, mint elmúlt év hason időszakában. *Zonda József* főállatorvos az állategészségügyet kedvezőnek jelentette. *Daniel Lajos* a jelentések során a közigazgatási állapotokról számolt be, emelve a takarmány szükség nagy voltát. Indítványára megkéri a földmivélsügyi minisztert, hogy a nagy pótladóval küzködő községeket segélyben részesítse az apaállatok eltartásában. Lőtenyésztésünkre fölötte hátrányosnak jelezte a honvédség azon eljárását, hogy a huszárság részére beszerzendő málhás lovakra hirdetett lóvásáron, — noha jó egy pár száz lovat összecsesdítettek — egyetlen lovat sem vásárolt. Tárgysorozat rendén *Kuliszeky* tanfelügyelő indítványára egy k. bíró és egy k. jegyző ellen a fegyelmi vizsgálatot elrendelte a bizottság, amiért a vörheny járvány után az iskolát nem takarították ki. Tudomásul vette a bizottság a székely vasut igazgatóságának azon értesítését, hogy a harmadik vonatpár bevezetése céljából szükséges építkezésekre vonatkozó műszaki műveletet jóváhagyás végett a keresk. miniszterhez felterjesztette. Annak sürgős jóváhagyása végett a bizottság felir a miniszterhez. Az államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének azon értesítését, miszerint a nagygalambfalvi vasuti állomásnak gyors és teheráru rakodó helyiséggel, váróteremmel való kibővítését tervbe vette, tudomásul vették. Egyes adóügyi felebbeszékek után a gyűlés véget ért.

Dr. Bodolla Gábor kir. törvényszéki elnök elhunytá alkalmából, ki 1903. év november havában választott a székelyudvarhelyi ref. kollegium egyik gondnokává, *Kenessey Béla* püspök az alábbi részvétiratot intézte a kollegium előljáróságához: „Mélyen megatva vettem a gyászhirot a mélt. t. t. Előljáróság bölcs kormányzata és vezetése alatt álló székelyudvarhelyi kollegiumunk nagyérdemű gondnokának Nagyságos Zágoni dr. Bodolla Gábor törvényszéki elnök urnak oly véletlenül jött elhunytáról. Lelkes, lelkiismeretes, kiváló buzgóságú és bölcs vezető férfit vesztett el benne a féltett kincsünket képező kollegium. Fogadja azért a m. t. t. Előljáróság a veszteség felett érzett legőszintébb részvételet s ama szivből fakadó kívánságomat, hogy még a megpróbáltatások is csak javára szolgáljanak a nemes kollegiumnak s azok is csak edzzék, erősítsék jó szellemét és az Urnak áldó kegyelme nyugodjék meg rajta.”

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter *Lábas Endre* mérnököt, a Ganz-cég helybeli vállalatának vezetőjét, iparfelügyelőnek kinevezte s szolgálatára a központba berendelte.

Cabaret hushagyókedden. A Nőegylet hushagyó keddi cabaret-ja iránt az érdeklődés immár általános és így biztosra megállapítható, hogy a farsang legvidámabb, s így a legsikerültebb estélye a hushagyó keddi lesz. Összehozza az a társaságot s fényes diadalát jelenti a jötevéssel párosult felebaráti szeretetnek. Vidám ötletek, kacagtató jelenetek fogják a közönséget szorakoztatni, mely terített asztalok mellett elmulat sorsüldözöte embertársainak javára, akiket az élet nehéz karja lesújtott. Hogy a siker meglegyen, el legyen érve a cél: az árvák felségélyezése, a tél nyomorának enyhítése, — ahhoz szükséges a rendezők lelkes jóakarátán kívül a nagy közönség jóérzése, szükséges a tömeges megjelenése. Nincs kétségünk, hogy az o'csó, 2 koronás (családjegy 5 kor.) belépti díjak mellett rendezett cabaret-n társaságunk minden tagja ott is lesz, már aki magát megbüntetni nem akarja s így az est sikerének körvonalai impozáns méretekben bontakoznak ki. Az estély konferencie-je, mint jelentettük, *Burger* Arthur lesz. A meghívókat a napokban küldik szét.

Takarékpénztárak közgyűlése. Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár részvénytársaság ma délelőtt 9 órakor, a Zalogkölcson intézet és betéti pénztár 11 órakor tartja közgyűlését.

Szent Antal-estély. A szent Antal társaság *Fröhlich* Ottóné és *Kovácsy* Jenőné rendezésével f. hó 7-én igen sikerült estélyt tartott, mely alkalommal a kath. főgimnázium nagyterme megtelt előkelő közönséggel. *Szabó* Antal lelkesítő szép éneke után *Szabó* Veronka szavalt igen hatásosan, utána *Manchen* Margit énekelt a töle megszokott kedvességgel *Fröhlich* Ottóné precíz zongorakiséréte mellett. Majd *Gaál* Alajos VIII. o. t. hatásosan szavalt egy melodramát, melyet *Lázár* Alfréd ügyes zongora játéka egészített ki. Gróf *Mikes* János főesperes gondolatokban gazdag, magas szárnyalású szabadelőadást tartott, utána *Barcsay* Béla hegedűn igen ügyesen adott elő két dalt *Lázár* Alfréd helyes zongorajátéka mellett, végül *Dollny* Etuska szavalt sok kedvességgel. *Szabó* Antal éneke fejezte be a sikerült estélyt. A legközelebbi estély febr. 21-én lesz és *Persian* Jánosné, Özv. *Ugron* Istvánné rendezik Dr. *Vass* Lajosné elnöklété mellett.

Jelmez-estély. A Polgári önképző- és segélyző egyesület f. hó 21-én, vasárnap, jelmez-estélyt rendez a Budapest szálloda színháztermében, hol bohózatok előadások, ének és párjelenetek lesznek előadva. — Meghívókat a napokban hordják szét.

Szabad lyceum. Az iparosmunkások szabad lyceumán a múlt vasárnap délután a Hymus éneklésével mintegy 114 hallgató előtt *Biró* Sándor ref. kollegiumi tanár tartott a mindennapi élet jelenségeinek megfigyelése alapján tartalmas és nagyérdeklődéssel hallgatott előadást: „A helyes és helytelen gondolkodásról.” Előző az idő, a munka és a szerzett vagyon helyes beosztását, annak számítás alapján való felhasználását a helyes gazdálkodást fejtegette nagy gonddal szerkesztett felolvasásában. Ennek befejeztével pedig *Kacsóh* Lajos iparostanuló szavalt igen ügyesen Petőfinek „A vén zászlótartó” cz. költeményét. Előadónak a bizottság köszönetét, szavalónak dicséretét *Gyerkés* Mihály elnökhelyettes fejezte ki, mely után a hallgatóság a Szózatot énekelte el lelkesülten. Ma délután ezen ciklus utolsó előadását H. *Kiss* Pál főispáni titkár fogja tartani.

Diák-bál. Az idényi farsangi szezon legfényesebb és leglátogatottabb bálja folyt le a múlt szombaton a „Budapest-szálló” nagytermében, a reform. kollegium hagyományos „Diák-bálja.” Már 8 óra táján szép számú közönség töltötte meg a befogadásra csaknem kicsinynek bizonyult termet s most már megállapítható, hogy az összes eddigi „Diák-bál”-ok közül valóban az idényi mondható a legsikerültebbnek erkölcsi és anyagi tekintetben egyaránt. A négyeseket mintegy 120 pár táncolta végig s az egybegyűlt közönség egész a késő reggeli órákig maradt együtt széles jókedvében. A mi pedig az anyagiakat illeti nagyon is meglehet elégedve az eredménnyel a „kirándulási alap” még megközelítőleg sem hozott számára oly tiszta jövedelmet „Diák bál” mint az idényi. Valóban különös dicséret illeti is úgy a bál tisztikarát a bál sikeréért és izléses rendezéséért s lefolyásáért, mint külön-külön a rendező bizottság minden egyes tagját. A közönség távoztával fehér asztalok mellett folytatta a mulatságot a rendezőség a legjobb hangulatban. A bál elnöksége a következő sorok közlésére kért fel:

Az 1908—9. évi ref. „Diák-bál” erkölcsi és anyagi eredményét a következőkben adjuk. A megjelentek közül a következőknek sikerült nevét följegyeznünk: *Lányok*: *Amberby* Aranka és *Matilka*, *Bartha* Iluska, *Bányai* Annuska és *Iluska*, *Bándi* Rózsika, *Bod* Emma és *Etelka*, *Bodó* Erzsike, *Csép*

Iréne és *Emmuska*, *Demeter* Tuczika, *Farczady* Irénke, *Fekete* Irénke, *Félegyházi* Mariska, *Ferenczy* Irénke, *Ferenczy* Ilus és *Lenke*, *Gálffy* Anna, *Gyérnessy* Iluska, *Gombos* Eszti, *Graffius* Rosa, *Gyarmathy* Lenke, *Gyarmathy* Ildike, *Gyertyánossy* Ilus, *Hinléder* Nelli, *Kassay* Aranka, *Kassay* F. Irénke, *Koncz* Mariska, *Kovács* Ilus és *Manczi* Lacó *Ir-muska*, *Lányi* Gizella, *Lántzky* Lele és *Buba*, *Lántzky* Mariska és *Gitta*, *Manchen* Grete, *Máthé* Iluska, *Miskolczy* Etus, *Mezey* Nelli és *Anuska*, *Nagy* Annuska, *Németh* Iruska, *Br. Orbán* Aranka és *Ella*, *Osváth* Iluska, *Papp* Lenke, *Papp* Marianne, *Pál* Mariska, *Reisenauer* Zseni, *Sándor* Katinka, *Br. Sebessy* Márta, *Siegmund* Getrud, *Szabó* Erzsike, *Szabó* Margitka, *Szakáts* nővérek, *Székely* Manczika, *Szibian* Boriska, *Tamás* Ilonka, *Vajda* Emmuska és *Iréne*, *Vajda* Edithke, *Vánki* Dádi és *Pisze*, *Ugron* Iluska, *Zakariás* nővérek.

Asszonyok: *Amberboy* Józsefné, *Becsek* Aladárné, *Biró* Istvánné, *Biró* Sándorné, *Bod* Károlyné, *Bodó* Ferenczné, *Konstantinesku* Valérné, *Demeter* Dénesné, *Dékán* Samuné, *Dobó* Zoltánné, *Ferenczy* Gyuláné, *Félegyházi* Antalné, *Gálffy* Istvánné, *Graffius* Károlyné, *Gyertyánossy* Károlyné, *Gombos* Sámuelné, *Heitz* Vilmosné, *Hinléder* F. Ákosné, *Horváth* Károlyné, *Koncz* Arminné, *Kovács* Mórné, *Kassay* Ákosné, *Kassay* F. Józsefné, *Lengyel* Józsefné, *Lántzky* Rudolfné, *Miskolczy* Károlyné, *Nagy* Elemérné, *Nagy* Sámuelné, *Németh* Alberné, *Br. Orbán* Bodogné, *Pomárius* R., *Pálffy* Ferenczné, *Reisenauer* Vilmosné, *Br. Sebessy* Sándorné, *Solyomossy* Lajosné, *Szabó* Gáborné, *Szakáts* Károlyné, *Z. Székely* Dénesné, *Vajda* Ferenczné, *Vajda* Lajosné, *Ugron* Gáspárné, *Ugron* Istvánné, *Ugron* Jánosné, *Valentsik* Ferenczné, *Vánki* Kálmánné.

A jótékony cél érdekében felülfizettek: *Br. Sebessy* Sándor, *Dr. Lengyel* József, *Dr. Dávid* Lajos 20—20 K., *Ugron* János, *Dr. Horváth* Károly 16—16 K., *Pálffy* Ferenczné 15 K., *Dr. Bodolla* Gábor, *Csanády* Zsolt, *Dr. Debiczky* Mihály (Bíró), *Máthé* Pál, *Palló* Imre (Kolozs), *Dr. Sebessy* János, *Dr. Solyomossy* István (Baróth), *Szentkovits* J. utóda, *Szöllősy* Samu 10—10 K., *Becsek* Aladár 6 K., *Bakóczy* Károly, *Erzse* Sándor (Pécs), *Graffius* Károly, *Haberstumpf* Károly, *Heitz* Vilmos, *Marosi* Antal, (Tenke), *Molnár* Károly, *Nagy* Elemér, *Nagy* Samu, *Dr. Szöllősy* Ödön, *Vajda* Ferencz, *Vajda* Lajos 5—5 K., *Benedek* Béla, *Biró* Aron, *Biró* Sándor, *Boér* Olivér (Hidvégh), *Gábor* Márton, *Gönczi* Lajos, *Kassay* F. Ákos, *Persian* János 4—4 K., *Barcsay* Károly, *Jenőffy* Jenő (Székelykeresztúr), *Pataki* József, *Reiner* Ferencz, *Solyomossy* Lajos, *Szabó* Árpád, *Szakács* Károlyné, *Zakariás* Ödön 3—3 K., *Balassy* Sándor, *Deák* Lajos, *Demeter* Lajos, (Székács Preszáká) *Gothárd* János, *Imrich* Vilmos, *Menyhárt* András, *N. N.* Szabó András, *Szabó* Gábor 2—2 K., *N. N.*, *1 K.* 04 fill., *Biró* István, *Fekete* Bónián, *Hinu* József, *Lendvay* Sándor, *Ismeretlen*, *N. N.* *Papp* Istvánné, *Schmidt* Károly, *Szabados* József 1—1 K., *Dr. Hinléder* F. Ákos 14 K., *Solyomossy* Endre Budapest 12 K.

A bál bruttó bevétele 911.54 K., a kiadás 493.54 K., tehát a tiszta jövedelem 418.00 K. A kirándulási alap számára átszolgáltatta.

Oltáregyesületi estély. Az oltáregyesület márczius 7-ikén a Budapest szálló színháztermében estélyt rendez, mely az előjelekből következtetve szép sikerű lesz.

Esperesi vizsgálat. *Kisgyörgy* Sándor, az udvarhelyi unitárius egyházkör esperese, e hó 9-én és 10-én tartotta rendes évi vizsgálatát a helybeli unitárius egyházközségben. A vizsgálat kiterjedt az egyházközség múlt évi beléletére, anyagi és erkölcsi előmenetelére, mindenütt a fejlődés és haladás jeleit látta ezen fiatal egyházközség életében az esperes. Különösen örömmel fogadta *Váry* lelkésznek azon jelentését, hogy az elmúlt évben is mintegy 2600 kor. értékű adomány folyt be a hivek áldozatkészségéből részint pénzben, részint Urvacsorai szerelvényekben. Elismerését fejezte ki *Deák* Lajos gondnoknak az egyházi ügyben tanúsított buzgalmaért s *Barabás* András pénztárnoknak 11 évi fáradhatlan munkásságáért. Általában teljes meglepedését fejezte ki a látottak és tapasztaltak felett. Az egyházközség hivatalnokait és az esperesi vizsgálószerk tagjait 9-én este *Váry* Albert lelkész hívta vacsorára, míg 10-én ebédet és vacsorát *Barabás* András adott, amelyre a fenntiekén kívül nők és férfiak többen voltak hivatalosak. Az esperes *Pál* Ferencz jegyzővel 11-én utazott el városunkból Szentdemeterre, a hol folytatja vizsgálatát.

Házasság. *Schaffent* Frigyes kereskedő f. hó 7-én vezette oltárhoz *Baku* Katalin jelesen képzett ének és zongora tanítónót.

Adomány a tanszermuzeumnak. Felkértük a következő sorok közlésére: Az udvarhelyvármegyei tanítóegylet népiskolai tanszermuzeuma részére a *Rimamurány* — *Salgó tarjánai* vasműrészvénytársaság igazgatósága székelyestül együtt gyárilag előállított szak-iparűzéseknek mintegyüteményét ajándékozta, mely gyűjtemény tartalma a következő: 243 drb vasszelvény, 8 drb lemez, 1 drb hullámlemez, 1 doboz fekvő-közet, 1 doboz szén-fedő, 1 doboz vasércz-limonit, 1 doboz vasércz-fedő, 1 doboz

szilícium, 1 doboz ferromángán, 1 doboz koks. 1 doboz folytvas-salak, 1 doboz barna szén, 1 doboz meszes barna ércz, 1 doboz fedő-közet, 1 doboz szén-fekü, 1 doboz magnezit, 1 doboz vasércz-fekü, 1 doboz fehér nyers vas, 1 doboz szürke nyers vas, 1 doboz nyers vassalak, 2 drb mész, 1 doboz faszén, 1 drb barna ércz, 1 drb tükörnyersvas, 1 drb csillám-vasércz, 22 fajta drótszőg és drótkapocs 3 drb különböző ágszámú villa, 2 drb zárlemezből készült préselt lapát, 1 drb zárlemezből készült ásó, 15 drb aczélszerszám, 2 drb aczélezott vasszerszám 5 karika különböző vastagsági fekete drót, 6 karika különböző vastagságú és színű galvanizált drót, 2 karika horgonyzott drót, 1 tekercs aczélrugó, 2 tekercs szinlemeze, 3 tekercs kerítésodrony, 5 drb galvanizált butor-rugó, 1 drb tiz águ különböző szerkezetű tengelycsoport vasból, 12 drb vastok, 4 drb vaspársely, 2 drb eke és 5 drb ekerészlet. Fogadják nevezett részvénytársaság igazgatósága ezen adományáért a Tanszermuzeum nevében köszönetemet. *Chalupka* Rezső, ügyvez. osztályelnök.

Az áll. Szakiskola felügyelő-bizottsága csütörtökön délután *Ugron* Ákos főispán elnöklété mellett ülésezett. A bizottság tudomásul vette *Hargita* Nándor igazgatónak az intézet beléletére vonatkozó referálást és elnök indítványára úgy igazgatónak, mint az egész tanári karnak jegyzőkönyvi elismerését nyilvánította odaadó, buzgó működésükért. *Dr. Kassay* Albert indítványára elhatározta a bizottság, miszerint megkeresi a kereskedelmi kormányt, hogy az itt helyben lakó lányok részére egy könyviteltani tanfolyam rendezését engedélyezze, illetve annak költségeit folyósítsa. *Pillich* tanár indítványa folytán a bizottság egy, az intézet célját ismertető broszúra kiadását és a székely nép közt való terjesztését elhatározta, mitől reméli annak a szegyeenteljes állapotnak megszűnését, hogy itt a székelyföld középpontján levő intézetet éppen a székelyfiuk keresik fel a legkevesebben. Végül megállapították az 1910 évi költségvetést 62234 korona kiadással, mi a jelenlegivel szemben 2750 kor. emelkedést jelent.

Álarczos-bál Parajdon. A parajdi fatermelők tisztviselői kara február 23-ikén a Kenyereszálló termeiben álarczos-bált rendez. A mulatság az előjelekből ítélve kedélyes és nagyszabású lesz, melynek érdekében az ágilis rendezőség mindent megtesz. A bál jövedelmét az ajkai szerencsétlenül járt bányászok özvegyei és árvái felségélyezésére fordítják.

Uj postaügynökségek. A kereskedelmiügyi miniszter által *Siklód*, *Körispatak* (Bözödujfalu) és *Bardocz* (Erdőfüle, Száldobos) községekben engedélyezett postaügynökségek f. hó 16, illetve 21-ikén megkezdik működésüket.

Menjünk gyermek-estélyre. Pompás mulatság lesz ma este félnyolctól kezdődőleg a Budapest-szálló színháztermében. A rom. kath. elemi iskolás fiúk szép sikerűnek ígérkező gyermek-estélyt rendeznek. Kár volna onnan elmaradni. A ki nevetni akar, az jöjjön el feltétlenül, lesz módja a nevetésben; a ki nem akar nevetni, az se maradjon el, fogja fel komoly oldalról az ügyet, tanulmányozza a város kis polgárainak ügyességét, fogékonyságát, zengzetes magyarnyelvük kultiválása, a magyar és székely jellem játszi visszatükröztesében. Nezzük meg mit tudnak fiaink; teljék gyönyörünk a jövő nemzedék szép sikerűnek ígérkező szárnypróbálgatásában; leljük örömminket kisdedeinknek ama szorgalmas munkásságában melyet professzoraink lankadatlan buzgalma folytán kifejtenek, mert azt mondja a költő: „Kenyeret ad, áldást terem a szorgalom hulló gyöngye.” — Jegyeket ma d. e. 10 óráig Székely Dénesnél, azontul a szent-Ferenczrendiek zárdájában, este pedig a pénztárnál lehet váltani. Partoljunk a barátisták közjóra irányuló törekvéseit, menjünk gyermek-estélyre. — Szünetek alatt a helybeli zenekar játszik. (—)

A keresk. és kereskedő ifjak Otthon- egyesülete f. hó 19-ikén, pénteken, este 8 órakor tartja rendes közgyűlését *Persian* János elnöklétével. A közgyűlés tárgysorozatára a módosított alapszabályok tárgyalása is fel van véve.

Gázmotorkezelő tanfolyam. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a budapesti m. kir. technológiai iparmuzeum febr. 15-től márczius 13-ig gázmotorkezelő tanfolyamot rendez. Tandíj és vizsgadíj 10—10 korona. Beiratások febr. 12, 13 és 14-én lesznek. Tanulókat felveszik az igazolt motortulajdonosokat, azok kezelőit, motor gyarok szerelőit és géplakatosokat.

Szabóiparosaink szabászati tanfolyama. A négy héten át tartott szabászati tanfolyamon folyó hó 7-én délután a helybeli szakiskola helyiségeiben a beiratkozott 22 hallgatóval nyilvános vizsga tartott. Az ottan bemutatott rajzok szorgalomról és alapos szaktudásról tettek tanúságot és a tanfolyamot vezető *Jakabos* Miklós szaktanító, valamint a résztvevők dicséretet érdemelték ki. *Hargita* Nándor igazgató vizsga után a bizonyítványokat osztotta

széjjel és záró szóval ezen hasznos tanfolyamot be-
zárta. A készített rajzok egy része, a felsőbb tan-
hatóságnak fog bemutatni.

x **Az epilepszia** (nyavalyatörés) gyógyítása. A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül fáradoznak és kutatnak újabb és újabb gyógymódok után az emberiségre súlyos átokként nehezűd betegségek ellen. E betegségek talán legborzalmasabbika az Epilepszia. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon kezelésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony módszert, amely már külföldön is méltó elismerésben részesült. alkalmaz gyógyásikkal. Ez orvos a Budapesten, Nagykorona utca 18 sz. alatt lakó dr. Szabó B. Sándor, ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

x **A hölgyvilág nem használ** zsíros kenőcsöt, vagy krémet, hanem csupán „Kristalint,” egy növényekből összeállított kristálymasszát, mely a bőrt széppé és vakító fehérré varázsolja, szepelket, vimmerliket és májfoltokat eltávolít, a ránczokat elsimítja és az ifjúkori üdéséget visszaeszerzi. Kapható mindenütt. Vezérképviselő Magyarországra részére Budapest, Baros-utca 91. Egy próbadozár ára 50 fill., üvegdozár 3 kor. Kristalin szappan 1 K. Kristalin puder 1 K. Postai szétküldés naponta.

KÖZSÉGI ÉLET.

Uj községi elöljárók. A székelykereszturi járás területén megejtett k. tisztújításon a következő községi elöljárók választottak meg:

Alsóboldogfalva: Gagyi Sándor, községi bíró, Bán János felső, k. segéd bíró, Székely János, k. pénztárnok, Deák József, k. közgyám. — Ujszékely: Bíró József, Mátéfi Pál, Bartha Mózes, K. Buzogány János. — Betfalva: Szakács Ferencz, Vonya Dénes, Kardalus Mózes, Szécsi István. — Rugonfalva: Ifj. Pál Ferencz, László Sándor, Bíró Domokos, ifj. Benedekfi Sándor. — Nagykele: Vári József, Benedekfi Ferencz, András Péter, Vári András. — Kiskede: Márton Dénes, Izsák Márton, Márton Pál, Szathmári Péter. — Magyarfelek: Pandrea Mózes, Mihály Miklós, Stefán János, Burszán János, adószedő, Zachiu György. — Szederjes: Dénes István, Szederjesi B. János, Magyar Mózes, Máté K. Samu. — Fialfalva: Lőrinczi János, Lőrinczi Dénes, Kovács Pál, Takács Mózes. — Benczéd: Ifj. Péter Mózes, Pap Ferencz, Firtos Lajos, Benczédi Dániel. — Székelyszentmihály: Pap Mózes, Tarcsafalvi Mózes, Varga Mózes, Péter Elek. — Kobátfalva: Idős Pap Ferencz, Szász Zsigmond, ifj. Pap Pál, Deák Dániel. — Csehétfalva: Deák Dénes, Balázs Tamás, Farkas Márton, Sótalfalvi Ferencz. — Tarcsafalva: Szilveszter Gergely, Szilveszter Sándor, ifj. Pálffy József, Jakab Dénes. — Siklód: Szilveszter Péter, Péter Ábel, Szilveszter Albert, Barabás Ferdinánd. — Szolokma: Dániel Géza, Szép Mózes, Jakab Sándor, Jakab Dávid. — Kúsmód: Máté László, Nemes Ferencz, Dávid Zsigmond, Antalfi Ferencz. — Etéd: Somodi Ferencz, Deák József, Gálffy Mihály, Bertalan B. Mihály. — Kőröspatak: Szabó Dénes, Pap József, Lőrinczi Dénes. — Bözödujfalu: Berei János, Sallos András, ifj. Kovács József, Farkas József. — Bözöd: Ujfalvi Mózes, Szöcs János, Adám Dénes, Györfi Mihály. — Szentábrahám: Lőrinczi Gábor, Fekete Miklós, Lőrinczi Domokos, Bodó János. — Csekefalva: Török Albert, Lőrinczi József, Nagy Károly, Simó Sándor. — Magyarászkod: Hegedűs János, Palatka Lőrincz, Miklós András, Orbán Pál. — Székelyvácska: Toth György, Fülöp Gyula, Birtalan György, Csiszér György. — Székelyszállás: Ifj. Molnár István, Veres Zs. István, Rozsa János alsó, Veres Mihály. — Csöb: Károly János, Dávid János b, ifj. Boga Mihály, Dávid Lajos. — Rava: Hankó András, Izsák Venczel, Kecskés Izsák, Izsák Ábel. — Bordos: Dávid András, Gyenge Ignác, Vajda Dénes, Fülöp Lajos. — Szentdemeter: Borsos Márton, Palás Lajos, Balázs István, Balázs József. — Székelyszenterzsébet: Tordai Pál köz., Simó Ferencz, Veres György, Szakács Miklós idős. — Székelyandrásfalva: Jákob Todor, Bokor Ilyés, Jákob Ilyés. — Székelyhidegkut: Major Paténin, Tamási János, Major Zakharia, Major Iha Stefán. — Magyarhidegkut: Bándi János, Hegedűs D. János, Hegedűs András, Szöcs Viktor. — Nagysolymos: Gergely István t., Hatos Dénes, Fülöp Gergely, Bodó István idős. — Kissolymos: Berei Mózes, Mátéfi Domokos, Kovács Mózes, Barabás Mózes legifj. — Erked: Schenker János 41, Galter György 67, Herman Márton 113, Hermán György 112, Schenker György 43, adószedő. — Nagyalambfalva: Petre Lajos, Farkas Lajos, Feleki Márton, Szaniszló Áron. — Kisgalambfalva: Bálint Lajos, Szakács János, Sándor Sámuel, Sándor M. János. — Siméfalva: Vári Ödön, Szász Domokos, Demeter Elek, Szöcs Miklós. — Kadács: Ifj. Marosi Dénes, Nemes Sándor, Marosi János, Györke Mihály. — Firtosmartonos: Szentpáli Zsigmond, Kuti András, Vári Dénes, Vas Mihály. — Tordátfalva: Ifj. Benczédi János, Kis Márton, Gombos Mihály, Lukácsi Pál. — Énlaka: Patakfalvi Jakab, Pálffy Mihály, Patakfalvi Izsák, Kerestély Izsák. — Székelykeresztur: Jakabházy Sámuel, Lőrinczi Lajos, Patakfalvi J. József, Györfi Károly, közgyám és végrehajtó, Kovács Károly, Lőrinczi János, Bíró Mihály, tanácsosok.

KÖZGAZDASÁG.

Bikakiállítás és vásár. Az udvarhelyvármegyei Gazdasági egyesület Székelykereszturt f. hó 28-án és márczius 1-én országos jellegű bika, borjastehén és üsző kiállítást és vásárt rendez. A kiállítás díjmentes, de a kiállítás területén eladott

minden állat eladási árából 2 százalék az egyesület javára fizetendő. A kiállításon az ország összes tenyésztői pályázhatnak magyar erdélyi fajta saját nevelésű 2 évet betöltött bikákkal. Községi bika, borjas tehén és üsző díjakra csak udvarhelyvármegyei községek és oly kistenyésztők pályázhatnak, akik 100 holdnál kisebb birtokon gazdálkodnak, akik igazolják, hogy az állat fél év óta tulajdonukban van s kiknek kiállított borjas tehene egy éven belül az egyesület által nem díjaztatott. A pénzdíjat nyert tehének és üszők az egyesület fülgyűrűjével láttatnak el. Bikadíjak: Nagytenyésztők részére 100, 80, 60, 50 kor. Kistenyésztők részére 100, 80, 60, 50, 30, 20 kor. Községi bikák részére 25, 20, 15, 15 kor. Borjas tehének díjai: 100, 60, 50, 40, 30, 25, 15 kor. 3 éves üszők díjai: 80, 60, 50, 40, 20 kor. 2 éves üszők díjai: 50, 40, 20, 15 kor. Berni-simenthali bikák, borjas tehének és üszők is kiállíthatók, de csak oklevéllel díjaztatnak. A bejelentések Gálffy Kálmán főszolgabírónál Székelykereszturon eszközöndők, a ki kívánatra a jelentkező vendégek és felhajtott állatok elhelyezéséről is gondoskodik. A bikakiállításra felhívjuk azon községek és birtokosok figyelmét, kiknek magyar erdélyi tenyészvikára van szükségük, mert azt ez alkalommal a legkényelmesebben és jutányosabban itt szerezhetik be.

A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság, mely tudvalevően sülzletével kapcsolatban a megyénkbeli sóbányák nál is nagyszabású tevékenységet folytat és Parajdon szervezett kirendeltséget s üzemelepet tart fenn, február 4-én tartotta tizen-nyolczadik évi rendes közgyűlését Herzig Péter báró elnökletével; a jegyzőkönyvet Szalai Béla igazgató vezette.

A közgyűlésen előterjesztett igazgatósági jelentés elsősorban általánosságban utal arra, hogy az elő évi gazdasági válság a lefolyt üzletévben még mindig éreztette hatását; ennek következtében, valamint a szűktermés folytán is a hazai közgazdaság csak igen lassan pótolta az előző év hátrányait; a külföldi s főleg a Kelet országaival való tekintetében viszont az év második felében beállott külpolitikai bonyodalmak idéztek elő igen kedvezőtlen helyzetet. Ily körülmények között tehát az előbbi évben létesített összeköttetések és szervezetek fentartására magában is nehéz feladatot képezett, de emellett a társaság igen nagy gondot fordított üzleteinek benső fejlesztésére s az ezirányban elért eredmények tényleg kielégítőek is. A társaság banküzlete ismét nagyobb arányokat öltött; a váltószámítási üzlet 135 millió koronányi forgalommal jelentős mértékben túlhaladja az előző évi adatokat, de annak dacára keves követelés gyanánt mégis kisebb összeg volt leirandó; a takarékbetétkönyvekre és folyószámlára elhelyezett betétek immár 16 millió koronára emelkedtek s hasonló arányban gyarapodott a váltóüzleti forgalom is. Főként az utóbbi két üzletágnak továbbfejlesztése, valamint az üzletfelek igényeinek könnyebb kielégítése céljából a társaság az év végén bankfiókot létesített VII. Erzsébet-körut 12. sz. alatt és tervbevette újabb fiókok felállítását; ugyancsak az elmúlt évben kezdődött meg az adóhivatal-jótállási üzlet művelése is. A társaság régebbi alapításai közül a fiumei, temesvári, szabadkai, és pozsonyi intézetek mind kedvező fejlődésnek örvendenek s kielégítő eredményt szolgáltattak; faipar körében vállalt érdekeltségeket az iparág nyomott helyzete egyáltalán nem érintette, a tornai uradalom értékesítésére alakult konzorcium pedig a birtok értékesítését előnyösen vitte keresztül, azonban az ebből eredő konzorciális haszon elszámolása a jövő üzletévnek tartatott fenn. Az Egyesült Gipszgyárak Részvénytársaság mindjárt most lezárt első üzletévben kielégítő osztalékot fizethet. A társaságnak külföldi pénzügyi tevékenységben vállalt kisebb részesedései az elmúlt évben nyereséggel lebonyolódtak; újabb pénzügyi műveletekre a fentebb érintett viszonyok a belföldön is kevés módot nyújtottak; mégis alkalma volt a társaságnak a 129 milliónyi magyar korona-járadék kötvények elhelyezésére alakult bankoportban résztvehetni, továbbá biztosította magának az Agrárbankkal együttesen a Drávavölgyi Helyi érdekű Vasut finanszírozását, megül legelsőrendű külföldi cégekkel egyetemben megállapította a Cserzőnyagygyár Részvénytársaságot, melynek fiumei gyára építés alatt van. A kiviteli üzlet keretében az év első felében elért kedvező forgalmi eredményeket teljesen lerontotta az a bojkottmozgalom, melyet a politikai viszonyok alakulása a Balkán-félszigeten a magyar és osztrák cikkek bevitele ellenében támasztott s bár a társaság export-üzletének az utóbbi években nemzetközi alapokra való helyezése nagy mértékben ellensúlyozta a kedvezőtlen hatást a viszonyok közben történt megjavulása dacára nyilvánvaló hogy a bojkott a hazai kiviteli részére évtizedek nehéz munkájával megszerzett pozíciókat és összeköttetéseket erősen megrázkodtatta. A társaság sülzletbeli szervezete: a Magyar Királyi Sóbányák Vezérigazgatója, ezidőn is kedvező fejlődést mutat. Jól lehet az év második felében ismét küzdenie kellett azokkal az immár három év óta rendszeresen

visszatérő nagy nehézségekkel, melyeket az országos vagonhiány okozott s hogy ezáltal e baj a tavalyinál mégis csekélyebb mértékben volt észlelhető, azt az ország számos pontján létesített tartalék-készlet-raktárak tették lehetővé. Ennek köszönhető, hogy a sóeladás mennyisége az előző évek színvonalát túlhaladja és hogy a társaság ügyfelei igényeinek kielégítésében kevésbé volt akadályozva. A konyhasó forgalmában évről-évre nagyobb teret nyer a finom asztalisó fogyasztása a marhasó fogyasztása az előző években elért nagy növekedés dacára még mindig előrehalad; az iparsó használatának terjesztése és az iparsó-adminisztráció tekintetében pedig ismét folytatódott eredményekről számolhat be, hogy az olcsó iparsó kedvezményében részesülő iparosok száma immár túlhaladja a háromezretet. Hasonlóan kielégítő alakulásának adatai is; ez üzletág gyarapodást nyert a Braziliába irányuló legújabb kezdeményezett kiviteli révén. A gépiüzlet eladási tevékenysége a kedvezőtlen terméviszonyok révén kivált az exportterületeken gátolva volt, azonban Oroszországban kielégítő eredmények voltak elérhetőek, sőt a társaság az ottani üzlet újabb erővel felkarolását is megindította. A Fehér Miklós Gépgyár Részvénytársaság kedvezően volt foglalkoztatva s a lefolyt évre ismét 6% osztalékot fizet. A déli-nyugati aukciós intézményének további fenntartására vonatkozó megállapodások ugy a székesfővárossal, mint a kereskedelemügyi miniszteriummal létrejöttek, úgy hogy ez üzletág újabb való szervezése lehetővé vált; a szicíliai katasztrófa ez üzletágot közvetlenül nem érintette. A cserzőnyagyüzlet igen jó üzleti eredményt szolgáltatott; a Fiumében épülő fentemlített gyár készítményeinek bizományi árusítása révén ez üzletág forgalmának jelentékeny gyarapodása várható.

A jelentéssel kapcsolatos zárószámadások szerint a mérleg 2.353.005 korona tiszta nyereséggel zárul. A közgyűlés az igazgatóság előterjesztéseit elfogadva, határozatilag kimondotta, hogy az említett összegű tiszta nyereségből az alapszabályszerű levonások után a tavalyihoz hasonló osztalékul részvényenként 36 korona fizetessék ki február 5-től kezdve, a tartalékalap 250.000 korona dotációval 74 millió koronára emeltessék, a fennmaradó 187.822 korona pedig az új üzletév számlájára vitessék át.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Deák Ferencz-tér 10. szám alatt
levő ház **eladó,** vagy **kiadó.**
Felvilágosítást ad: Szabó Albert kir. közjegyző,
Budapesten, VIII., Múzeum-körut 2. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Székelyderzs község (Udvarhelyvármegye) tizenkilencz ezer koronás költségvetéssel az építendő körjegyzői lak és községházra 1909. február 21-iki határidővel árlejtést hirdet.

Az árlejtés megtartására 1909. február 21-én d. u. 4 óráját tüzzük ki a körjegyzői irodába.

Árlejtési feltételek, tervrajz és költségvetés, valamint egyéb tudnivalók a körjegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Bánatpénzül 10% teendő le készpénzben.

Székelyderzs, 1909. január 25-én.

Ifj. **Toró Dániel,**
k.-bíró.

Köncz János
körjegyző.

Sz. 35 — 1909. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az okládi kir. járásbírósnak 1908. évi Sp II 19/2 számú végzése következtében Dr. Hinléder Ernő ügyvéd általképviselt Csonta Miklós homoródbenei lakos javára 126 kor. 15 fill. s jár. erejéig 1908. évi május hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehének, ökrök, szekerek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az okládi kir. járásbírósnak 1909. évi V. 29/1. sz. végzése folytán 126 K. 18 fill. tökéketétel és eddig összesen 10 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig, Homoródbene községben alperesnél leendő megtartására 1909. febr. hó 20-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881-ik évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előlívrendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Oklánd, 1909. február 6-án.

Pollák Ignác, kir. jbir. végrh.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszót ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 K. Delaware * ezre 100 korona. *

Czím: **Szigyártó Nagy Mihály,**
FELSŐSEGESD, Somogy megye.

9-25

Egészségeseknek életszükséglet, betegeknek megváltás

egyjő izzasztó fürdő

a törvényesen védett, eredeti

Thermal - Cabinet

szoba-, gőz- és hőlégfürdőkészülékben, mely egyedül van szabályozva fűtőkészülékkel, (szabad. 6814. szám alatt bejegyezve) és 120 fokos hőmérvél szerelve

Csak nálunk kapható!

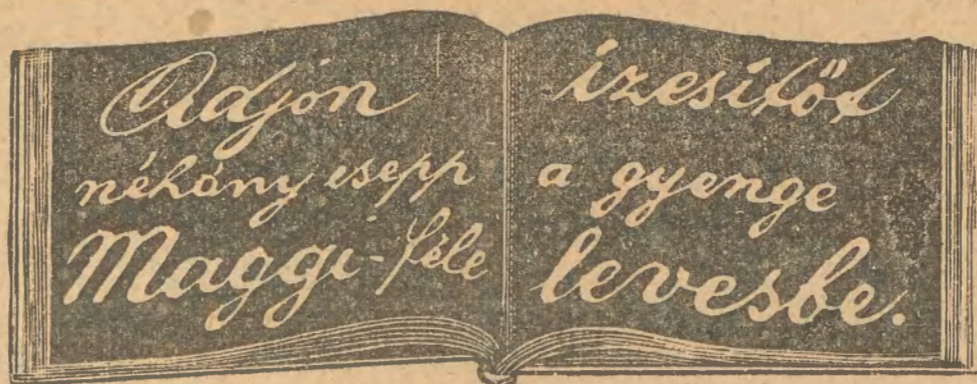
Reuma, csuz. ischiás, hűlés, ideges bántalmak, fejfájás, bélrenyheség stb ellen elismert gyógyszerköz. — Használatban a legtöbb kórházban. — Ezernyi elismerő levél! — Kényelmes részletfizetés! — Árak: 65.—, 85.—, 100.—, 130.—, 150.— és 180.— korona. — Kézpénzfizetés esetén 10% engedmény. — Kérjen magyar vagy német nyelvű prospektusokat. Külön árjegyzék fűthető fürdőkádokról, kar, láb, fej, valamint ágyban gőzölő készülékekről.

Schröder és Társa,

Budapest, Almássy-tér 15. sz.

Brelini 1908. nemzetközi higiéniai kiállításon aranyéremmel és első díjjal kitüntetve.

Vigyázzon a „Thermal” védjegyre és óvakodjék az eredetiséggel díszekő silány utánzatoktól.

Készítik: **MAGGI GYULA és TÁRSA.**
Iroda: WIEN VI/I. Gyár: BREGENZ

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógy szerész urnak Sepsiszentgyörgy. „Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ” bedörzsölése jó hatásnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.”

KOSSUTH FERENCZ

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfű sóborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissit. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától Massagehoz (gyuró- kenőkura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz. köszvény, rheuma, fejfajás, natha influenza, tagszaggatas és mindenemű meghűlésből eredő bajok ellen.

a székelyhavasi „INDASZESZ” össze nem tévesztendő más sóborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ” székelyhavasi gyógyfűvekből előállított és hatásában felülmúlhatatlan gyógyszerkülönlegesség

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavasi „INDASZESZ” kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt.

TRISKA J.

Erdély első zongora nagy raktára

KOLOZSVAR.

Ajánlja hires bel- és külföldi czégek-től eredeti zongoráit, piánoit, saját gyártmányu czimbalmaikat és ujonnan berendezett hangoló és javító műhelyét, melyben használhatatlan, régi zongorák a technika legújabb vívmányai alkalmazásával javíthatnak szakszerűen, gyorsan és pontosan.

Telefonsz. 419. Olcsó bérlet.

Részletfizetésre is!

Tíz évi jótállás!

Eladó házas telek. Székelyudvarhelyt czában a 33. sz. alatti lakó házas telek, 3 szoba, konyha, pincze és gazdasági csür eladó. Értekezhetni BARRA LAJOS községi jegyzővel Homoródalmáson.

Két felnőtt leány,

ki a számolásban gyakorlattal bir, állást talál. Czím a kiadóhivatalban megtudható.

Uj butorraktár!

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 43. szám alatt.

Szives tudomásul! A n. é. városi és vidéki közönség szives figyelmébe ajánljuk ujonnan berendezett

Kész butorraktarunkat

melyben ebédlő-, háló- és szalon berendezések, hajlitott butorok, iroda berendezések, hintaszékek, valamint saját készítésű különböző esztergályos áruk, könyvállványok, stb. Továbbá izléses és díszes kivételű kárpitos munkák, mely szakmába elvállalunk minden nemű javításokat is, fotelek, kanapék, diványok és egész szalon garnitúrák újra kárpitozását mérsékelt árban és minden munkaért jótállást vállalunk.

Jelenleg még nálunk élé nem állitható butorokat is szállítunk jótállás mellett, mivel azokat a legjobb hírnévűek örvendő termelőktől szerezzük be, s így abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy tisztelt vevőinknek egy évi jótállást vállalhatunk. Mint eddig, úgy ezután is a becsületesség utján törekszünk haladni s igérjük, hogy az n. é. közönségnek minden jogosult és méltányos kívánalmát pontos kiszolgálással, szolid árakkal, székely becsületességgel törekszünk kielégíteni.

Teljes tisztelettel:

Balásy Mihály, asztalos-mester
Baláska Károly, esztergályos-mester

butorraktárosok

Védjegy: „Horgony”

ALiniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dozbába van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr Richter gyógyszerháza az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Mosást, vasalást, fehérneművarrást leválal
Özv. Drendi Dánielné
Szentimre u 44

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban — Ára üvegenként 4.— korona.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú PORTLAND CEMENTET ajánl olcsó áron a

PORTLAND CEMENTGYÁR BRASSÓ

Itt helyben kapható RÖSTLER és GÁBOR czégnél.